

Brüsszel, 2025. december 10.
(OR. en)

16451/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0221 (COD)

TRANS 628
ENER 654
CODEC 2029
POLMIL 409
COMPET 1304
MI 1016
CADREFIN 363
FIN 1517

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága
Címzett: a Tanács

Tárgy: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2028–2034-es időszakra történő létrehozásáról, az (EU) 2024/1679 rendelet módosításáról és az (EU) 2021/1153 rendelet hatályon kívül helyezéséről
– Részleges általános megközelítés

I. BEVEZETÉS

1. Az Európai Bizottság 2025. július 16-án elfogadta a 2027 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatot, amelynek része az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre (CEF) vonatkozó javaslat is. Az eszközre vonatkozó javaslat célja, hogy jogalapot biztosítson a 2028–2034-es időszakra a transzeurópai közlekedési és energetikai infrastruktúrába történő beruházásokhoz, így a katonai mobilitást célzó projektekhez és a határokon átnyúló, elsősorban a megújuló energiához kapcsolódó energiaprojektekhez.

2. A közlekedés tekintetében e javaslat arra irányul, hogy:
 - a) hozzájáruljon a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) kiteljesítéséhez, különösen a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező infrastrukturális projektekre összpontosítva;
 - b) hozzájáruljon egy intelligens, reziliens, biztonságos, interoperábilis, dekarbonizált és fenntartható TEN-T megvalósításához;
 - c) elősegítse a TEN-T-re vonatkozó indikatív térképeket végrehajtó beruházásokat a harmadik országokkal való, határokon átnyúló összeköttetésekbe;
 - d) a TEN-T egyes részeit a közlekedési infrastruktúra kettős felhasználásához igazítsa mind a polgári, mind a katonai mobilitás javítása érdekében.

3. Az energia tekintetében e javaslat arra irányul, hogy:
 - a) a TEN-E rendelettel összhangban központi célkitűzésként az EU-n belüli és a szomszédos harmadik országokkal megvalósuló, határokon átnyúló infrastrukturális projektek támogatása révén hozzájáruljon közös érdekű projektek és kölcsönös érdekű projektek fejlesztéséhez, és ezzel támogassa a belső piac megvalósítását és az energiaunió kiteljesítését;
 - b) javítsa a hálózatok interoperabilitását, előmozdítsa a gazdaság dekarbonizációját, megszüntesse az összeköttetések szűk keresztmetszeteit, előmozdítsa a kritikus infrastruktúrák védelmét és rezilienciáját, továbbá garantálja az ellátás biztonságát;
 - c) elősegítse a határokon átnyúló együttműködést az energia terén, mégpedig elsősorban a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek támogatása révén, vagy az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendelettel létrehozott uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus révén.

II. AKTUÁLIS HELYZET A TANÁCSBAN

4. A Bizottság 2025. július 22-én a közlekedési munkacsoport (intermodális kérdések és hálózatok) elé terjesztette az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel szőló javaslatot és az azt kísérlő hatásvizsgálatot.
5. A Tanács munkájának koordinálása és strukturálása érdekében, valamint a Tanács eljárlási szabályzata 19. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Állandó Képviselek Bizottsága a 2025. szeptember 3-i ülésén jóváhagyta az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel foglalkozó ad hoc munkacsoport létrehozását¹. Az ad hoc munkacsoport 2025. szeptember 10. és november 19. között hat alkalommal ülésezett, és megvitatta az elnökségi kompromisszumos szövegeket.
6. Az ad hoc munkacsoport 2025. november 19-i ülésén a tagállamoktól kapott észrevételek alapján az elnökség tovább módosította a kompromisszumos szöveget, amelyet az Állandó Képviselek Bizottsága 2025. december 3-án megvitattott. A megbeszélés során megerősítést nyert, hogy az elnökségi kompromisszumos szöveg széles körű támogatást élvez, és csak néhány kiigazításra van szükség.
7. A Bizottság javaslatához képest bevitt új szövegrészeket félkövér aláhúzott betűtípus, a törléseket pedig áthúzás jelöli. Az Állandó Képviselek Bizottságának 2025. december 3-án benyújtott legutóbbi dokumentumához képest történt változtatásokat dőlt betűtípus jelöli.

¹ ST 11716/25.

III. AZ ELNÖKSÉGI KOMPROMISSZUM FŐ ELEMEI

8. Mivel az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre vonatkozó javaslat a következő többéves pénzügyi kerethez kapcsolódik, az elnökség az e kerettel kapcsolatos további előrelépésig figyelmen kívül hagyta a költségvetési vonzatokkal járó vagy horizontális jellegű valamennyi rendelkezést. Ezek szögletes zárójelben szerepelnek, és nem képezik a részleges általános megközelítés részét. A szögletes zárójelben szereplő rendelkezések a folyó árakon számított pénzügyi keretösszegre és a deflátorra ((1) preambulumbekendés), az EVA InvestEU eszközére és a Globális Európa megvalósítási mechanizmusára ((19) és (20) preambulumbekendés), a teljesítménymérési rendeletre ((28) preambulumbekendés), a program időtartamára (1. cikk), a költségvetésre (4. cikk), az InvestEU eszközön és a Globális Európa megvalósítási mechanizmuson keresztül nyújtandó támogatásra (8. cikk (3)–(5) bekezdés), valamint a differenciált társfinanszírozási arányokra (10. cikk (6)–(8) bekezdés) vonatkoznak. A szögletes zárójelben szereplő részeket a tárgyalások során szükség szerint felül lehet vizsgálni.
9. Az elnökségi kompromisszum figyelmen kívül hagyja a célzott forráselkülönítéssel és a földrajzi egyensúllyal kapcsolatos kérdéseket is, amelyek horizontális jellegűek, és túlmutatnak az eszköz programján.
10. A horizontális rendelkezések módosításai
- a) **A program célkitűzései** – 3. cikk: nagyobb hangsúlyt kapott az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hozzájárulása az egységes piac dekarbonizációjához, integrációjához és versenyképességéhez. A preambulumbekendésekbe konkrét megfogalmazást illesztettek be, amely hangsúlyozza, hogy a projektek határokon átnyúló dimenziójának mérlegelésekor figyelembe kell venni az egyes tagállamok földrajzi sajátosságait.
 - b) **A programhoz társult harmadik országok** – 7. cikk: bár az említett cikkbe közvetlenül nem vezettek be módosításokat, a (31) preambulumbekendés kiegészült a működési módra vonatkozó pontosításokkal, többek között azzal, hogy fontos az egyenlő versenyfeltételek megőrzése.

- c) **Támogathatóság** – 9. cikk: a cikket átfogalmazták a jogi megalapozottság és az egyértelműség javítása érdekében, pontosítva a támogathatósági kritériumokat és meghatározva a munkaprogramok tartalmát. A szöveg az odaítélési szempontokról szóló új 9a. cikkel egészült ki i. annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az odaítélési szempontokat munkaprogramokban kell meghatározni (a szempontok az odaítélési eljárással kapcsolatos dokumentumokban tovább részletezhetők), valamint ii. azon elemek rögzítése érdekében, amelyeket a Bizottság az odaítélési szempontok meghatározásakor figyelembe vehet. Ezeket a változásokat a (24) preambulumbekzdés is tükrözi. Emellett a (7) bekezdést törölték, mivel azt úgy lehetne értelmezni, hogy jelentősen korlátozza az infrastrukturális projektek finanszírozásának kérelmezését, különösen olyan projektek esetében, amelyek tekintetében nemzeti szinten már finanszírozási kötelezettségvállalásokat tettek.
- d) **Koherencia a többéves pénzügyi keret egyéb programjaival** – 12. cikk (3a) bekezdés: egy olyan rendelkezés került bevezetésre, amely tükrözi, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz programját végrehajtó munkaprogramoknak és az Európai Versenyképességi Alapnak egymással koherensnek kell lenniük, és ki kell egészíteniük egymást, hogy – a nemzeti és regionális partnerségi tervekkel együtt – gondoskodni lehessen a tagállamok infrastrukturális projektekkel kapcsolatos pénzügyi igényeinek jobb kielégítéséről. Az operatív koherenciával kapcsolatos további elemekkel a kompromisszumos szöveg szögletes zárójelben lévő cikkei és preambulumbekzdései foglalkoznak.
- e) **A vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó kiegészítő szabályok** – 10. cikk: a szöveget pontosították, hogy a vissza nem térítendő támogatás csökkentése vagy megszüntetése esetén biztosított legyen a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjeinek megfelelő bevonása.
- f) **Komitológia** – 12., 12a. és 15. cikk: annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamokat megfelelően bevonják a munkaprogramok kialakításába és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből finanszírozandó projektek kiválasztásába, a tanácsadó bizottsági eljárásra való hivatkozásokat a vizsgálóbizottsági eljárásra való hivatkozások váltották fel. Emellett a munkaprogramok elfogadása tekintetében beillesztésre került egy a véleménynyilvánítástól való tartózkodásra vonatkozó záradék.

11. A közlekedésspecifikus rendelkezések módosításai

- a) Fogalommeghatározások – 2. cikk: számos fogalommeghatározás pontosítására vagy hozzáadására került sor, ideértve a „kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra” és a „globális projekt” fogalmát.
- b) A program célkitűzései – 3. cikk: a (2) bekezdés a) pontja i. alpontjának 1. alpontja kifejezetten hivatkozik az **európai közlekedési folyosókra** annak érdekében, hogy egyértelművé tegye a finanszírozásra jogosult projektek körét.
- c) **Támogathatóság (katonai mobilitási projektek esetében)** – 9. cikk (4) bekezdés, 9. cikk (8) bekezdés és (24) preambulumbekzdés: az elnökség kiemelte, hogy az odaítélési eljárások során megfelelően figyelembe kell venni a biztonság és a közrend szempontját.
- d) Széles körű konzultációkat követően módosult a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező közös érdekű projektek indikatív listáját tartalmazó **melléklet**: i. különböző technikai kiigazításokat vezettek be, ii. felvettek a Bizottság eredeti javaslatában nem szereplő új, határokon átnyúló szakaszokat, iii. egyes meglévő szakaszokat bővítettek nagy sebességű vasút esetében. Ugyanakkor a (4) preambulumbekzdésben a szöveg hangsúlyozza, hogy a melléklet csak szemléltető jellegű, és mint ilyen, nem befolyásolja a CEF-társfinanszírozásban részesülő projektek kiválasztását, és nem állapít meg pénzügyi kötelezettségvállalásokat a tagállamok részéről.

12. A közlekedésspecifikus rendelkezések módosításai

- a) Egy új preambulumbekzdés tisztázza a **belső hálózat megerősítése és rendelkezésre állása, valamint a határokon átnyúló összeköttetések kapacitásai közötti kapcsolatokat**.
- b) A szövegbe konkrét megfogalmazást illesztettek be annak biztosítása érdekében, hogy **figyelembe vegyék a tagállamok – köztük a szigeten fekvő tagállamok – földrajzi sajátosságait**.
- c) **Fogalommeghatározások** – 2. cikk: a határokon átnyúló megújulóenergia-projekt fogalommeghatározását módosították annak érdekében, hogy adott esetben figyelembe vegye **az elosztó- vagy átviteli hálózathoz való csatlakozást**, feltéve, hogy az a projekt szerves részét képezi. Ez a módosítás az e cikkben meghatározott tárolási projektekre is vonatkozik.

- d) **A program célkitűzései** – 3. cikk: a (2) bekezdés b) pontjának i. alpontjában kifejezett hangsúlyt kapott a **közös érdekű projektek** és a **kölcsönös érdekű projektek központi szerepe**. A szöveg kiegészült egy az **összeköttetések szűk keresztmetszeteinek megszüntetésére** vonatkozó résszel, míg az energetikai infrastruktúra rezilienciájáról szóló rész kiegészült egy a **kritikus energetikai infrastruktúra védelmére** vonatkozó szövegrésszel. A kritikus energetikai infrastruktúrák védelme a preambulumbekkezdésekben is szerepel. A 3. cikk (2) bekezdése b) pontja ii. alpontjának hatályát tovább pontosították, hogy egyértelmű legyen: a határokon átnyúló energetikai együttműködés támogatása elsősorban a megújulóenergia-projektekre irányul.
- e) Ugyancsak a 3. cikkben, a (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában egyértelművé tették, hogy az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmuson keresztül támogatható projektek magukban foglalják a tárolást is, amennyiben teljesülnek az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikke szerinti feltételek.
- f) **Határokon átnyúló megújulóenergia-projektek** – 11. cikk: a (2) bekezdés módosult annak érdekében, hogy a dekarbonizáció, a rendszer rugalmassága és a tárolás is a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek előnyei között szerepeljen. Az ilyen projekteket akkor is értékelni kell a lehetséges konkrét előnyök szempontjából, ha szervesen kapcsolódnak határokon átnyúló energiahálózatok bővítéséhez. Ezt a (4) bekezdés is tükrözi.

- g) **A programköltségvetés legfeljebb 5%-ának az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmusra való elkülönítése** – 11. cikk: az (5) bekezdésben a szövegbe beillesztették, hogy az elkülönítésre akkor is sor kerülhet, ha azzal **a megújuló energiaforrások energiarendszerbe történő költséghatékony integrálását** lehetővé tévő projektek finanszírozhatók. Továbbá, ha az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmushoz nyújtott 5 %-os hozzájárulást 2031. január 1-jéig teljes mértékben elkülönítik, a Bizottság úgy határozhat, hogy a program fennmaradó költségvetésének 5 %-át meg nem haladó további hozzájárulást különít el (új (5a) bekezdés). Ezt megelőzően a Bizottság értékeli a határon átnyúló megújulóenergia-projektek piaci elterjedését és az azok iránti keresletet, valamint az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus működését. Ezt a változást a preambulumbekendések is tükrözik.
- h) **Munkaprogramok** – 12. cikk: a szöveg egy új (2a) bekezdéssel egészült ki annak érdekében, hogy az energiaágazatra vonatkozó munkaprogramokban egyértelműbben figyelembe vegyék azon közös érdekű projekteket és kölcsönös érdekű projekteket, amelyek célja a belső energiapiac jobb integrációja, az energetikai elszigeteltség megszüntetése és a villamosenergia tekintetében az összeköttetések szűk keresztmetszeteinek felszámolása. Ezt a változást a preambulumbekendések is tükrözik.
- i) Ugyancsak a 12. cikkben egy (2b) bekezdés került beillesztésre annak érdekében, hogy a munkaprogramok tartalmazzák az energiára vonatkozó egyedi célkitűzések tekintetében a becsült költségeket, figyelemmel az uniós energiapolitika fejleményeire, többek között az energiarendszer dekarbonizációjának keretére. Ezt a változást a (10) és a (18) preambulumbekendés tükrözi.

13. Emellett az Állandó Képviselők Bizottságának 2025. december 3-i ülését követően helyesbítéseket vezettek be a szövegbe. Ezek a helyesbítések nem változtatják meg a szöveg értelmét, csak gondoskodnak a szövegben használt kifejezések koherenciájáról.

IV. A TÖBBI INTÉZMÉNY ÁLTAL VÉGZETT VIZSGÁLAT

14. Az Európai Parlamentben a felelős bizottságok jelenleg folytatják a javaslat vizsgálatát. A javaslatért az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság (ITRE) és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság (TRAN) közösen felelős. Az ITRE bizottság előadóját, Kamila GASIUK-PIHOWICZ-ot (PL, EPP) és a TRAN bizottság előadóját, Oihane AGIRREGOITIA MARTÍNEZ-t (ES, Renew) 2025. október 3-án nevezték ki. Három bizottságot kértek fel véleménynyilvánításra: a Biztonság- és Védelempolitikai Bizottságot (SEDE), a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottságot (ENVI) és a Regionális Fejlesztési Bizottságot (REGI). A Költségvetési Bizottságnak (BUDG) költségvetési értékelést kell készítenie. Az Európai Parlament várhatóan 2026 közepén fogadja el a jelentését.
15. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága jelenleg dolgozza ki véleményét a jogalkotási javaslatról.

V. KONKLUZÍÓ

16. Felkérjük a Tanácsot, hogy az e feljegyzés mellékletében foglalt szöveg alapján fogadjon el részleges általános megközelítést.
17. Ez a részleges általános megközelítés képezi majd a Tanács megbízását az Európai Parlamenttel a rendes jogalkotási eljárás keretében folytatandó tárgyalásokhoz.

2025/0221 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2028–2034-es időszakra történő létrehozásáról, az (EU) 2024/1679 rendelet módosításáról és az (EU) 2021/1153 rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. cikke első bekezdésére, valamint 194. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

¹ *HL L [...], [...], [...]. o.

² *HL L [...], [...], [...]. o.

- (1) Ez a rendelet létrehozza az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) programját (a továbbiakban: a program) azzal a céllal, hogy felgyorsítsa a transzeurópai közlekedési és energiahálózatokba irányuló beruházásokat, és megkönnyítse mind a köz-, mind a magánszférából származó finanszírozást, növelve egyúttal a jogbiztonságot, és tiszteletben tartva a technológiai semlegesség elvét. Emellett a határokon átnyúló együttműködést hivatott elősegíteni a megújuló energia területén, például a határokon átnyúló projektek támogatása révén. A program célja, hogy elősegítse a közlekedési és az energiaágazat közötti szinergiák teljes mértékű kiaknázását, ezáltal növelve az uniós fellépés hatékonyságát és lehetővé téve a végrehajtási költségek optimalizálását. [Ez a rendelet meghatározza a program pénzügyi keretösszegét. E rendelet alkalmazásában a folyó árak egy rögzített 2 %-os deflátor alkalmazásával kerülnek kiszámításra.]
- (2) A hatékony személy³- és áruszállítás az Unió működésének alapvető pillére, amely döntő szerepet játszik a versenyképesség és a gazdasági növekedés előmozdításában, a kohézió biztosításában, valamint az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzések elérésében. Ha a polgárok és az áruk szabadon és hatékonyan tudnak mozogni egy jó összeköttetésekkel rendelkező és teljesen kiépített egységes piacon, az javítja az összekapcsoltságot, biztosítja a munkahelyekhez és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint támogatja a helyi gazdaságokat és kereskedelmet. Ugyanakkor egy dekarbonizált és fenntartható közlekedési rendszer az előfeltétele annak, hogy el lehessen érni az Unió éghajlat-politikai céljait, és megoldást lehessen találni az uniós gazdaság fosszilis tüzelőanyagoktól való stratégiai jelentőségű, de nem fenntartható függőségének problémájára. A hatékony és biztonságos áru fuvarozás elengedhetetlen a polgárok szükséges árukkal való ellátásához, gazdaságunk működésének fenntartásához és katonai biztonságunk támogatásához. Az Európa versenyképességének jövőjéről szóló Draghi-jelentés⁴ elismeri a közlekedési infrastruktúrába történő beruházások növelésének fontosságát, és hangsúlyozza egy integrált multimodális közlekedési piac szükségességét, valamint a dekarbonizáció és a tiszta megoldások iránti jelentős igényt. A Draghi-jelentés szorgalmazza az Unión belüli digitalizáció fellendítését valamennyi kulcsfontosságú gazdasági ágazatban, így a közlekedésben is. A belső piac jövőjéről szóló Letta-jelentés olyan fontos területként emeli ki a közlekedési ágazatot, ahol a mélyebb európai integráció elengedhetetlen a belső piacon rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásához.

³ Beleértve a csökkent mozgásképességű és fogyatékossgal élő személyeket is.

⁴ Mario Draghi: *A competitiveness strategy for Europe* (Európai versenyképességi stratégia) 2024. szeptember, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

A Letta-jelentés külön hangsúlyozza a TEN-T hálózat befejezésének szükségességét, és kiemeli a páneurópai nagy sebességű vasúti hálózatban rejlő, az európai utazás forradalmasítására és az uniós integráció katalizálására vonatkozó lehetőségeket. Az Európa polgári és katonai felkészültségéről szóló Niinistö-jelentés hangsúlyozza a kettős felhasználású közlekedési folyosók fontosságát a katonai mozgások és ellátási láncok szempontjából, a közlekedési infrastruktúra éghajlatváltozással szembeni rezilienciájának jelentőségét, valamint a biztonságos tengeri ellátási útvonalak szükségességét az Unió külkereskedelme számára.

- (3) Az Unió célja, hogy elősegítse a hátrányos helyzetű, kevésbé összekapcsolt, vidéki, szigeti vagy part menti régiókban, a peremterületeken, illetve a túlszűfolt, legkülső vagy elszigetelt régiókban **és tagállamokban, valamint szigeten fekvő tagállamokban** az **energetikai elszigeteltség csökkentését** célzó projekteket, és így a transzeurópai energia- és közlekedési hálózatokhoz való hozzáférést lehetővé téve egyúttal biztonsági, versenyképességi, társadalmi, valamint gazdasági és területi kohéziós előnyöket biztosítson az Unió egésze számára. Az (EU) 2024/1679 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ meghatározza a transzeurópai közlekedési hálózat infrastruktúráját, valamint az általa teljesítendő követelményeket, és rendelkezik a megvalósításához szükséges intézkedésekről. Az említett rendelet előírja, hogy a transzeurópai közlekedési hálózat törzshálózatát 2030-ig, a kiterjesztett törzshálózatát pedig 2040-ig kell megvalósítani, új infrastruktúrák létrehozása, valamint a meglévő infrastruktúrák jelentős felújítása és korszerűsítése révén. Ez nagy teljesítményű személy- és áruszállítási hálózatot fog eredményezni.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1679 rendelete (2024. június 13.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról, az (EU) 2021/1153 rendelet és a 913/2010/EU rendelet módosításáról, valamint az 1315/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1679, 2024.6.28.).

(4) Az (EU) 2024/1679 rendeletben meghatározott célkitűzések elérése érdekében pénzügyi támogatást kell nyújtani a határokon átnyúló **dimenzióval rendelkező, közös érdekű projektek új vagy korszerűsített infrastruktúra révén történő fejlesztéséhez, így többek között a hiányzó összeköttetések kiépítéséhez is. Ez a határokon átnyúló dimenzió jellemzi az európai közlekedési folyosókat, így az e rendelet mellékletében felsorolt vasúti és belvízi szakaszokat is. A melléklet emellett további projekteket is felsorol az átfogó hálózatra vonatkozóan, valamint [...] kikötőket [...], amelyek** hátszági összeköttetésekkel **együtt határokon átnyúló dimenzióval rendelkeznek. A határokon átnyúló dimenzióval rendelkező közös érdekű projekteknek a mellékletben foglalt indikatív listája szemléltető jellegű, és nem jelent rangsorolást, illetve nem érinti az (EU) 2024/1679 rendelet 8. cikkének (5) bekezdését. A mellékletben nem szereplő, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező közös érdekű projektek nem zárhatók ki az e program keretében nyújtott támogatásból, feltéve, hogy megfelelnek a vonatkozó kritériumoknak. Az e program keretében finanszírozásra jogosult projektek határokon átnyúló dimenziójának értékelésekor figyelembe kell venni az egyes tagállamok, különösen a szigeten fekvő tagállamok földrajzi sajátosságait.[...]**

(4a) A programnak támogatnia kell egy intelligens, reziliens és fenntartható TEN-T hálózat fejlesztését. Egy intelligens TEN-T hálózat olyan interoperábilis és digitális forgalomirányítási rendszerekkel rendelkezik, mint az ERTMS, az ITS, a SESAR, a VTMISS és a RIS. Egy reziliens TEN-T hálózat ellenállóképes a változó éghajlati és geopolitikai környezettel, valamint a természeti veszélyekkel, a hibrid és kibberfenyegetésekkel, az ember okozta katasztrófákkal és a zavarokkal szemben. Egy fenntartható TEN-T hálózat pedig lehetővé teszi a dekarbonizált közlekedést, például az alternatív üzemanyagok elterjedése révén. Emellett a távolsági közlekedést hátrányosan érinti az interoperabilitásnak és a biztonságos üzemeltetést lehetővé tevő infrastruktúráknak a hiánya; a programnak ezekkel a kérdésekkel is foglalkoznia kell. [...]

- (4b) [...] **A** program által támogatott intézkedéseknek a teljesítmény és az interoperabilitás tekintetében adott esetben összhangban [...] **kell lenniük** az (EU) 2024/1679 rendelet 54. cikke alapján kidolgozott, a folyosókra vonatkozó munkatervekkel, valamint az átfogó hálózatfejlesztéssel.
- (5) „Az európai védelemről – Készenlét 2030” című fehér könyv⁶ elismerte, hogy a katonai mobilitás az uniós biztonság és védelem alapvető eleme, valamint hangsúlyozta, hogy a mobilitást szolgáló kettős felhasználású infrastruktúra támogatása uniós hozzáadott értéket képvisel. Az (EU) 2021/1153 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ elsőként rendelkezett a polgári-védelmi kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra fejlesztésére elkülönített pénzügyi keretösszegről. Alapvetően fontos, hogy az Unió közlekedési infrastruktúrája lehetővé tegye a katonai személyzet, anyagok és felszerelések légi, szárazföldi és vízi úton történő gyors és hatékony mozgását. Ehhez valamennyi közlekedési mód infrastruktúráját korszerűsíteni kell, hogy megfeleljen a katonai követelményeknek. A programnak törekednie kell az Európai Versenyképességi Alap által támogatott konkrét tevékenységekkel való komplementaritásra (a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek tekintetében is), különös tekintettel a tagállamok katonai mobilitási képességekhez való hozzáféréseinek és e képességek rendelkezésre állásának megerősítésére, továbbá a katonai mobilitást megkönnyítő digitális megoldások, valamint a nemzeti és regionális partnerségi tervek keretében támogatott intézkedések kidolgozásának támogatására.

⁶ Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030, JOIN(2025) 120 final, 2025.3.19.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1153 rendelete (2021. július 7.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 249., 2021.7.14., 38. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (6) A katonai mobilitás területén a program célja, hogy az uniós szintű katonai szakértelem figyelembevételével hozzájáruljon a katonai felszerelések és személyzet gyors és nagy léptékű szállításának lehetővé tételéhez az egész EU-ban. A programnak összhangban kell lennie az EU védelmi készülségének növelésére irányuló, „Az európai védelemről – Készenlét 2030” című fehér könyvben felvázolt uniós erőfeszítésekkel, **és teljes mértékben tiszteletben kell tartania az uniós tagállamok nemzeti területük feletti szuverenitását és a katonai mobilitással kapcsolatos nemzeti döntéshozatali folyamatokat. A programnak „A katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelmények az EU-n belül és kívül” című, a Tanács által 2025. március 17-én jóváhagyott dokumentum II. mellékletében és az azt követően jóváhagyott későbbi felülvizsgálatokban meghatározott négy kiemelt uniós katonai mobilitási folyosóval kapcsolatos intézkedésekre kell összpontosítania. Ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az e rendeletben meghatározott kritériumokkal összhangban más, kettős felhasználású infrastruktúrával kapcsolatos intézkedések is támogatásban részesüljenek.**
- (7) Az Unió kifejlesztette saját helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) űrrendszereit (Galileo, EGNOS és LEO PNT programok), Föld-megfigyelési programját (Kopernikusz, EOGS), valamint biztonságos konnektivitási szolgáltatásait (GOVSATCOM és IRIS²). Ezek mind jelentős gazdasági előnyökkel járó, korszerű szolgáltatásokat kínálnak a köz- és magánszektorbeli felhasználóknak egyaránt. Ezért a CEF által támogatott minden olyan közlekedési vagy energetikai infrastruktúrának, amely a PNT-technológiát vagy a Föld-megfigyelési szolgáltatásokat használja, műszakilag kompatibilisnek kell lennie az említett rendszerekkel. E kompatibilitás garantálása érdekében a munkaprogram adott esetben biztosíthatja, hogy a CEF-ből támogatott, helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT), konnektivitási vagy megfigyelési technológiát magukban foglaló intézkedések műszakilag kompatibilisek legyenek az uniós űrrendszerekkel.
- (8) Az európai belső biztonsági stratégia egyrészt hangsúlyozza, hogy a biztonság valamennyi szabadságunk alapját képezi, másrészt arra a megfontolásra épül, hogy a biztonság kérdését valamennyi uniós szakpolitikában általánosan érvényre kell juttatni.

(9) Az energetikai infrastruktúra bővítése és korszerűsítése alapvető feltétele a valódi, vagyis teljes mértékben kiépített és összekapcsolt energiaunióknak, az Unió energiabiztonságának és -függetlenségének, az energia megfizethetőségének és az ipari versenyképességnek és egyúttal az Unió 2030-as éghajlat- és energiapolitikai célkitűzései teljesítésének, valamint a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósításának. Az energiahálózatokra szükség van a megújulóenergia-termelés – többek között a tengeri energiatermelés – további elterjedéséhez, az ipari dekarbonizáció és villamosítás fellendítéséhez, valamint egy olyan jól működő, **rugalmas** és versenyképes belső energiapiac biztosításához, amely biztonságos és megfizethető energiaellátást biztosít, **többek között a nagy energiatermelési potenciállal rendelkező területeknek a jövőbeli kereslettel való összekapcsolása révén.** A Draghi-jelentés elismeri az energetikai infrastruktúrába történő beruházások fokozásának fontosságát is. A jelentés különösen az energiahálózatokba történő beruházásokat emelte ki, valamint arra mutatott rá, hogy a megújuló energia európai rendszerbe való integrálásának és az európai ipar dekarbonizációjának biztosítása érdekében fel kell gyorsítani a határokon átnyúló energetikai infrastruktúra kiépítését. A Bizottság mind a tisztaipar-megállapodásban⁸, mind a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervben⁹ hangsúlyozta, hogy az energiaunióknak az energetikai infrastruktúrába és a határokon átnyúló hálózatokba való beruházások, illetve ezen infrastruktúrák és hálózatok **megvalósítása** révén történő kiteljesítése kulcsfontosságú szerepet játszik az európai ipar versenyképességének megőrzése és az emberek jólétének védelme, valamint az energiaellátás megfizethetősége és biztonsága szempontjából. A megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv szerint minden embernek, közösségnek és vállalkozásnak részesülnie kell a tiszta energiára való átállás előnyeiből. Az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége által kiadott, a villamosenergia-infrastruktúráról szóló ellenőrzési jelentés¹⁰ szerint 2030-ra a határokon átnyúló kapacitásigény 66 GW lesz, amelyből 32 GW jelenleg nem biztosított. A program által a határokon átnyúló projektekhez nyújtott támogatás fontos szerepet fog játszani e hiányosság kezelésében.

⁸ COM(2025) 85 final.

⁹ COM(2025) 79 final.

¹⁰ Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER): *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system* [A villamosenergia-infrastruktúra fejlesztése a versenyképes és fenntartható energiarendszer támogatása érdekében], 2024. évi ellenőrzési jelentés, https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf.

- (10) Különös figyelmet kell fordítani a határokon átnyúló energia-összeköttetésekre – köztük az olyan összetett projektekre is, mint a hibrid rendszerösszekötők –, beleértve azokat is, amelyek az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹¹ megállapított, 2030-ra megvalósítandó, a villamosenergia-hálózatok összeköttetésére vonatkozó legalább 15 %-os cél eléréséhez szükségesek. **A megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervben a Bizottság hangsúlyozta, hogy az energiarendszer ambiciózus villamosítása és a tiszta termelőforrások bővítése növelni fogja az energiaágazat egészének energiahatékonyságát, hozzá fog járulni az ipari, a mobilitási, valamint más megoldásokkal a fűtési és hűtési ágazat dekarbonizációjához, és támogatni fogja a tisztaenergia-termelés és a belföldi energiatermelés elterjedését; ugyanebben a tervben bejelentette, hogy 2026-ban villamosítási cselekvési tervet indít.**
- (11) Az (EU) 2022/869 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹² iránymutatásokat határoz meg a transzeurópai energiainfrastruktúra időben történő fejlesztésére és interoperabilitására vonatkozóan. Rendelkezik a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek azonosításáról, és meghatározza e projektek uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának feltételeit. Tekintettel azonban határokon átnyúló jellegükre, a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek nemcsak jelentős pozitív externáliákat teremtenek, és előmozdítják a szolidaritást, hanem sajátos kihívásokkal is járnak a műveletgazdák számára, tekintettel a projektek több joghatóságra kiterjedő jellegére, koordinációs kihívásaira, valamint a költségek és hasznok **fogadóországok közötti és azokon kívüli** gyakran aszimmetrikus eloszlására.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 152., 2022.6.3., 45. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

Ezért e projektek uniós szintű támogatást igényelnek, **és e program energiapolitikai célkitűzései keretében különös figyelmet kell fordítani rájuk, összhangban a források (EU) 2021/1153 rendelet szerinti indikatív elosztásával. A 2021–2027-es időszakra szóló Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz hasonlóan a Bizottságnak rendszeresen értékelnie kell az e program energiaügyi célkitűzései keretében rendelkezésre álló források felhasználását annak érdekében, hogy biztosított legyen a források megfelelő elosztása, a piaci kereslettel és az energiaunió kiteljesítésének igényével összhangban.**

- (12) Az energiaügy területén a program célja, hogy az energiapiaci integráció és az energiahálózatok határokon átnyúló interoperabilitásának előmozdítása érdekében hozzájáruljon a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek kidolgozásához. Célja továbbá az is, hogy elősegítse a dekarbonizációt, **csökkentse az energetikai elszigeteltséget, és megszüntesse az összeköttetések szűk keresztmetszeit**, mégpedig azzal, hogy előmozdítja az energiahatékonyságot és gondoskodik az ellátás biztonságáról, valamint megkönnyíti a határokon átnyúló együttműködést az energetika területén, többek között a megújulóenergia-termelést, valamint az (EU) 2022/869 rendelet jogosultsági feltételeinek nem megfelelő tárolólétesítményeket illetően. **Az e program keretében finanszírozásra jogosult projektek határokon átnyúló dimenziójának értékelésekor, valamint az energetikai elszigeteltség, a sebezhetőségek és az ellátásbiztonság értékelésekor figyelembe kell venni az egyes tagállamok, különösen a szigeten fekvő tagállamok földrajzi sajátosságait.** Ennek során figyelembe kell venni valamennyi esetlegesen érintett érdekelt fél érdekeit, **és el kell végezni a projektek költségeinek és hasznának elemzését.**
- (13) A megújuló energia területén folytatott, a tagállamok közötti, illetve a tagállamok és harmadik országok közötti határokon átnyúló együttműködés kulcsfontosságú a dekarbonizációval, a versenyképességgel, a belső energiapiac megvalósításával és az ellátás biztonságával kapcsolatos uniós célkitűzések költséghatékony és fenntartható módon történő eléréséhez. Uniós pénzügyi támogatás hiányában a határokon átnyúló együttműködés szintje elmaradhat az optimálistól; a program ezt a kockázatot kívánja csökkenteni.

- (14) A határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek költségmegtakarítást kell eredményezniük a megújuló energia Unió-szerte történő bevezetése **és integrációja** terén, **illetve egyéb előnyökkel kell járniuk a dekarbonizáció, a rendszerintegráció, a tárolás és a rendszer rugalmassága**, az ellátás biztonsága, a versenyképesség vagy az innováció szempontjából[...]. A projektek kiválasztásakor a Bizottságnak különösen az uniós belső energiapiac további integrációjához való hozzájárulásukat kell figyelembe vennie, és lehetőség szerint törekednie kell a földrajzi egyensúlyra. **A határokon átnyúló megújulóenergia-tárolási projektekre vonatkozó rendelkezések nem korlátozódhatnak szomszédos tagállamokra és energetikai vagy rugalmassági szolgáltatások fizikai nyújtására.** Kivitelezési munkákhoz nyújtott vissza nem térítendő támogatások esetében a pályázónak bizonyítania kell, hogy piaci hiányosságok vagy pénzügyi akadályok, például nem kielégítő gazdasági életképesség, magas kezdeti költségek, vagy a piaci finanszírozás hiánya okozta nehézségeket kell leküzdenie.
- (15) A programnak lehetővé kell tennie a forrásoknak az (EU) 2018/1999 rendelet¹³ 33. cikkével létrehozott uniós megújulóenergia-**finanszírozási** mechanizmusba való átcsoportosítását az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁴ 3. cikkének (5) bekezdésében meghatározott támogató kerethez való hozzájárulás biztosítása érdekében, **ideértve az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus végrehajtásához nyújtott technikai és igazgatási segítségnyújtást is.** Ez az átcsoportosítás olyan projekteket is érinthet, amelyek a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek fogalm meghatározása alá tartoznak. Adott esetben a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy prioritásként kezelje az uniós belső energiapiac további integrációját elősegítő projektek pénzügyi támogatását, beleértve a határokon átnyúló megújulóenergia-projekteket is.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

Amennyiben az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmushoz átcsoportosított forrásokat 2031. január 1-jéig teljes mértékben elkülönítik, a Bizottság a program fennmaradó, a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekre előirányzott költségvetésének további 5%-át átcsoportosíthatja a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek piaci elterjedésének és az azok iránti keresletnek az alapos értékelése alapján, szem előtt tartva, hogy a programnak a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett céljaival összhangban finanszírozásra van szükség a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek fejlesztésének központi célkitűzésként történő támogatásához.

- (16) Gondoskodni kell arról, hogy egyfelől a transzeurópai közlekedési és energetikai hálózatok fejlesztése, illetve a CEF által támogatott, határokon átnyúló megújulóenergia-projektek, másfelől a nemzeti és regionális partnerségi tervek, a kutatási és innovációs keretprogram és az Európai Versenyképességi Alap hatálya alá tartozó közlekedési és energetikai projektek között szinergiák legyenek. A szinergiák magukban foglalhatják a közlekedési és energiaágazat határokon átnyúló infrastruktúrájára összpontosító, közös európai érdeket szolgáló fontos projektek támogatását is.

- (16a) A belső hálózati infrastruktúra bővítése, megerősítése és rendelkezésre állása központi szerepet játszik abban, hogy biztosítani lehessen a határkeresztező átviteli kapacitás megfelelő és megbízható kihasználását, kezelni lehessen az infrastrukturális szűk keresztmetszeteket, így például a nemzeti villamosenergia-hálózatok strukturális szűk keresztmetszeteit, támogatni lehessen a belső energiapiac további integrációját és az energifolyosók megvalósítását, és ezzel végső soron hozzá lehessen járulni az energiaunió megvalósításához és a megfizethető energiaárakhoz, valamint támogatni lehessen az Unió versenyképességét. Az (EU) 2022/869 rendelettel összhangban a határokon átnyúlóan jelentős hatással bíró nemzeti infrastrukturális projektek közös érdekű projektnek vagy kölcsönös érdekű projektnek minősíthetők a határokon átnyúló összekapcsolhatóság hatékony támogatása és lehetővé tétele érdekében, a költségek határokon átnyúló elosztásának sérelme nélkül.**

(16b) A kritikus közlekedési és energetikai infrastruktúra védelme sürgető feladat az Unió biztonságának és az energiaellátás folyamatosságának biztosítása érdekében. A felmerülő fenyegetésekre válaszul a kritikus energetikai infrastruktúra védelmére irányuló intézkedések a hatókörüket, jellegüket és sürgősségüket tekintve eltérnek egymástól. Az uniós tagállamok nemzetbiztonsági érdekeik feletti szuverenitásának teljes körű tiszteletben tartása mellett a védelmi intézkedések, így a kiberbiztonsággal kapcsolatos intézkedések a projektfejlesztés és -korszerűsítés rezilienciájának és megalapozottságának biztosítása érdekében különösen fontosak az Unión belüli, határokon átnyúló infrastrukturális projektek szempontjából, és azokat a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek fejlesztésével összefüggésben kell mérlegelni.

- (17) A programnak emellett törekednie kell a Globális Európa keretében finanszírozott fellépésekkel való koherenciára. Fontos, hogy a transzeurópai közlekedési és energiahálózatok megfelelően kapcsolódjanak harmadik országokhoz. A vonatkozó szakpolitikai keretek meghatározzák azokat a tagállamok és harmadik országok közötti közös érdekű projekteket vagy kölcsönös érdekű projekteket, amelyek az e harmadik országokból kiinduló és oda irányuló közlekedési és energetikai összeköttetések szempontjából elsőbbséget élveznek. E projektek esetében a program keretében nyújtott támogatást szorosan össze kell hangolni a Globális Európa keretében nyújtott támogatással. A közlekedés területén az e rendelet mellékletében felsorolt **harmadik országokkal** közös, határokon átnyúló szakaszokat előnyben kell részesíteni **az (EU) 2024/1679 rendelet IV. mellékletében meghatározott indikatív TEN-T végrehajtásának biztosítása érdekében.**
- (18) A gyorsan változó gazdasági, társadalmi és geopolitikai környezetben a közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy rugalmasabb többéves pénzügyi keretre és uniós programokra van szükség. E célból és a CEF célkitűzéseivel összhangban a finanszírozásnak megfelelően figyelembe kell vennie a Bizottság által közzétett vonatkozó dokumentumokban, tanácsi következtetésekből és az Európai Parlament állásfoglalásaiban meghatározott változó szakpolitikai igényeket és uniós prioritásokat, és egyúttal biztosítani kell a költségvetés végrehajtásának megfelelő kiszámíthatóságát. **Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz energiaspecifikus célkitűzéseinek a munkaprogramok keretében történő végrehajtása során fel kell tüntetni az energiára vonatkozó egyedi célkitűzések becsült összegeit.**

- (19) [A következetesség biztosítása érdekében a programhoz tartozó költségvetési biztosítékot és pénzügyi eszközöket – ideértve azt az esetet is, amikor azokat a vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatás más formáival kombinálják – az EVA InvestEU-eszköznek és a GE végrehajtási mechanizmusok keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan megkötött megállapodások révén kell végrehajtani, az EVA InvestEU-eszköz és a GE végrehajtási mechanizmusok alkalmazandó szabályaival összhangban.]
- (20) [Amennyiben a program keretében nyújtott uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában szükséges rendelkezésre bocsátani – ideértve azt az esetet is, amikor azokat vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják –, az ilyen támogatás nyújtására kizárólag az EVA InvestEU-eszközön és a GE végrehajtási mechanizmusain keresztül, az EVA InvestEU-eszköz és a GE végrehajtási mechanizmusok alkalmazandó szabályaival összhangban kerülhet sor.] Az e program célkitűzéseit megvalósító EVA InvestEU-eszköz esetében a tanácsadási támogatást kérésre valamennyi tagállam rendelkezésére kell bocsátani. Ez a támogatás kapacitásépítést, a projektek azonosításához, előkészítéséhez és végrehajtásához nyújtott támogatást, valamint a pénzügyi eszközökkel és beruházási platformokkal kapcsolatos tanácsadást foglalhat magában.
- (21) A programnak a rendelkezésre bocsátott finanszírozás szoros nyomon követése, valamint adott esetben a vissza nem térítendő támogatások csökkentése vagy megszüntetése révén optimalizálnia kell a rendelkezésre álló finanszírozás felhasználását. Ennek az a célja, hogy a valamely tevékenységre elkülönített, de a meghatározott időkereten belül fel nem használt összegeket újra lehessen osztani az e program hatálya alá tartozó egyéb intézkedések részére.

- (22) Tekintettel a szükséges kivitelezési munkálatok léptékére, előfordulhat, hogy egy határokon átnyúló szakasz megvalósítása érdekében párhuzamosan több tevékenységre kerül sor, amelyeket különböző támogatási megállapodások támogatnak, de ezek ugyanahhoz a célkitűzéshez, az úgynevezett „globális projekthez” járulnak hozzá. Az uniós források hatékonyabb felhasználásához való hozzájárulás és a fontos infrastrukturális célkitűzések teljes körű megvalósításának biztosítása érdekében a programnak lehetővé kell tennie az ugyanazon globális projekt keretében rendelkezésre álló források átirányítását. Az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁵ 192. cikkének (1) bekezdése szerinti versenyeljárások alkalmazásának sérelme nélkül és az említett rendelet 198. cikkének rendelkezésein túlmenően lehetővé kell tenni a pénzeszközök ilyen átirányítását az eredeti intézkedések módosítása révén, a munkaprogramban meghatározott feltételek mellett, beleértve a maximális uniós hozzájárulást is.
- (23) A programra alkalmazni kell az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet. A rendelet megállapítja az Európai Unió általános költségvetésének végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a nem pénzügyi adományokra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi támogatásokra, a pénzügyi eszközökre és a költségvetési biztosítékokra – vonatkozó szabályokat.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (24) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban a költségvetés technikai végrehajtási részleteit a program által támogatott szakpolitikák tekintetében a legcélszerűbb a munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban meghatározni, beleértve a költségvetés-végrehajtási eszköztől – vissza nem térítendő támogatástól vagy közbeszerzéstől – és a **program** keretében **az energiapolitikai fejleményekre figyelemmel 2030-ra, 2040-re és 2050-re** megvalósítani kívánt konkrét [...] célkitűzésektől függő [...] **részletesebb** jogosultsági feltételeket és odaítélési szempontokat. **A projekt értékelése során ilyen odaítélési szempontok lehetnek például a prioritás és a sürgősség, a pályázat minősége, a hatás, a kiforrottság, valamint a fellépés katalizáló hatása.** A költségvetési rendelet 136. cikkével összhangban biztonsági okokból korlátozni kell a magas kockázatú beszállítók támogathatóságát. **Ezt különösen a katonai mobilitási tevékenységek esetében kell figyelembe venni.**
-

(25) A program által nyújtott támogatás célja a beruházások ösztönzése a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése révén, arányos mértékben, kerülve a párhuzamosságokat vagy a magánberuházások kiszorítását, ez utóbbiakat ösztönözve, és emellett egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkeznie. Az EUMSZ 107. és 108. cikkének a nemzeti forrásokra való alkalmazásának sérelme nélkül ez a megközelítés biztosítani fogja a program intézkedései és az állami támogatási szabályok közötti összhangot, elkerülve a verseny indokolatlan torzulását a belső piacon.

Hasonlóképpen lehetővé kell tenni a támogatási rendszerekkel, például a kompenzációs különbözeti szerződésekkel való kombinációkat, ha biztosított az állami támogatási szabályokkal való összhang és elkerülhető a verseny torzulása.

A CEF és a megtakarítási és beruházási unió¹⁶ intézkedései kölcsönösen támogathatják is egymást, mivel a közfinanszírozás hatékonyan csökkentheti a nagy léptékű infrastrukturális projektek kockázatát, és magánberuházásokat vonzhat az EU-ba, ezzel jelentős tőkeáttételi hatást eredményezve. **A programnak például nyitottnak kell lennie a köz- és magánszféra közötti partnerségi projektek előtt.** Ugyanakkor az, hogy egyre szélesebb körben válnak elérhetővé hatékony kollektív befektetési formák, például az európai hosszú távú befektetési alapok (EHTBA-k), ösztönzőleg hathat az intézményi és egyéb magánbefektetők infrastrukturális projektekbe történő hosszú távú beruházásaira, kiegészítve és megtöbbszörözve a CEF keretében rendelkezésre álló finanszírozást.

(26) Annak érdekében, hogy a program munkaprogramokon keresztüli végrehajtására egységes feltételek mellett kerüljön sor, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁷ összhangban kell gyakorolni.

¹⁶ COM(2025) 124 final.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(27) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁸, a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel¹⁹, a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel²⁰ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel²¹ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv²² szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁹ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁰ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²¹ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak. A programhoz társult harmadik országoknak biztosítaniuk kell az engedélyezésre jogosult illetékes tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.

- (28) [A programot az (EU) [XXX]* európai parlamenti és tanácsi rendelettel [teljesítménymérési rendelet] összhangban kell végrehajtani, amely megállapítja a költségvetés kiadásainak nyomon követésére és a költségvetés teljesítménymérési keretére vonatkozó szabályokat, ideértve az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 33. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában említett, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek és a nemek közötti egyenlőség elvének egységes alkalmazását biztosító szabályokat, az uniós programok és tevékenységek teljesítményének nyomon követésére és az azokkal kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó szabályokat, az uniós finanszírozási portál létrehozására vonatkozó szabályokat, a programok értékelésére vonatkozó szabályokat, valamint az összes uniós programra alkalmazandó egyéb horizontális rendelkezéseket, például a tájékoztatásra, a kommunikációra és a láthatóságra vonatkozó rendelkezéseket.]
- (29) Az (EU) 2021/1764 tanácsi határozat²³ 85. cikkének (1) bekezdése alapján a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint az azon tagállam tekintetében alkalmazandó esetleges rendelkezésekre is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.
- (30) A programnak tiszteletben kell tartania a fogyatékosággal élő személyek jogait, és mindenekelőtt biztosítania kell számukra az akadálymentességet, különösen a közlekedési ágazatban.

²³ A Tanács (EU) 2021/1764 határozata (2021. október 5.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) (HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

- (31) A programnak nyitottnak kell lennie a harmadik országokkal való együttműködésre, amennyiben ez az Unió érdekében áll. E tekintetben az Unió részben vagy teljes mértékben bevonhat harmadik országokat is a programot alkotó tevékenységekbe. **Harmadik országbeli szervezetek részvételével megvalósuló projektek az érintett tagállamok jóváhagyásával támogathatók, amennyiben ez elengedhetetlen az intézkedés végrehajtásához, és hozzájárul a 3. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósításához. A társulás további hozzáférést biztosíthat a programhoz, például a támogathatóság tekintetében, vagy a társult harmadik országnak a bizottsági eljárásban megfigyelőként való részvételével kapcsolatban.** A társulásnak megfelelő egyensúlyt kell teremtenie a harmadik ország hozzájárulásai és hasznai között, és biztosítania kell az Unió pénzügyi és biztonsági érdekeinek védelmét. **Emellett egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania a tengeri szállításban azáltal, hogy az (EU) 2024/1679 rendelet (41) preambulumbekzdésével és 9. cikkével összhangban megakadályozza a kibocsátásáthelyezést. A határokon átnyúló megújulóenergia-projektek terén harmadik országokkal folytatott együttműködést adott esetben az (EU) 2018/2001 irányelvben meghatározott kereteken belül kell létrehozni.**
- (32) A transzeurópai hálózat fejlődésének kellő figyelembevételére érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet mellékletében szereplő közös érdekű projektek indikatív listájának módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban²⁴ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

²⁴ HL L 123., 2016.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (33) Az (EU) 2021/1153 rendelet 12. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza a kettős felhasználású infrastruktúra-intézkedések bizonyos kategóriáira alkalmazandó infrastruktúra-követelményeket. Ennek alapján a Bizottság elfogadta az (EU) 2021/1328 bizottsági végrehajtási rendeletet²⁵. A jogi keretnek az (EU) 2024/1679 rendelet elfogadásával történő felülvizsgálatát követően, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az infrastrukturális követelményeket e rendelet korlátozott időtartamától függetlenül tovább lehessen aktualizálni, rögzíteni kell az (EU) 2024/1679 rendeletben a kettős felhasználású infrastruktúrával kapcsolatos intézkedések bizonyos kategóriáira alkalmazandó infrastrukturális követelményeket meghatározó végrehajtási jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazást. Az (EU) 2024/1679 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell annak érdekében, hogy felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy e célból végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el.
- (34) Az (EU) 2021/1153 rendeletet 2028. január 1-jével hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt (a továbbiakban: a program), és megállapítja a program célkitűzéseit, a [2028–2034-es időszakra szóló] költségvetését, az uniós finanszírozás formáit és az ilyen finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

²⁵ A Bizottság (EU) 2021/1328 végrehajtási rendelete (2021. augusztus 10.) az (EU) 2021/1153 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében a kettős felhasználású infrastruktúrával kapcsolatos intézkedések egyes kategóriáira alkalmazandó infrastrukturális követelmények meghatározásáról (HL L 288., 2021.8.11., 37. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „intézkedés”: minden olyan, pénzügyileg és technikailag függetlennek minősített, határidős tevékenység, amely szükséges egy projekt megvalósításához;
- 1a. „kedvezményezett”: jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amellyel vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodást írtak alá;**
2. „transzeurópai közlekedési hálózat”: az (EU) 2024/1679 rendeletben említett transzeurópai közlekedési hálózat;
3. „közös érdekű projekt”: az (EU) 2024/1679 rendelet 3. cikkének 1. pontjában vagy az (EU) 2022/869 rendelet 2. cikkének 5. pontjában meghatározott közös érdekű projekt;
4. „fenntartható transzeurópai közlekedési hálózat”: az (EU) 2024/1679 rendelet **erőforrás-hatékony és reziliens hálózatról és környezetvédelemről szóló** 5. cikkében és **az új technológiákról és innovációról szóló** 45. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelő transzeurópai közlekedési hálózat;
5. „intelligens transzeurópai közlekedési hálózat”: az (EU) 2024/1679 rendelet **közlekedési információs és kommunikációs technológiai rendszerekről szóló** 43. cikkében és **az új technológiákról és innovációról szóló** 45. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelő transzeurópai közlekedési hálózat;

6. „reziliens transzeurópai közlekedési hálózat”: az (EU) 2024/1679 rendelet **erőforrás-hatékony és reziliens hálózatról és környezetvédelemről szóló 5. cikkében és az infrastruktúra rezilienciájáról szóló 46. cikkében** meghatározott követelményeknek megfelelő transzeurópai közlekedési hálózat;
7. „katonai mobilitás”: az Európai Unió és tagállamainak képessége a katonai személyzet, felszerelések és készletek gyors és hatékony **fogadására**, szállítására, mozgatására, [...] telepítésére **és fenntartására** a tagállamok határain belül és azokon keresztül, biztosítva a [...] fegyveres erők időben történő és hatékony reagálását;
- 7a. „kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra”: olyan közlekedési hálózati infrastruktúra, amely egyaránt szolgál polgári és katonai mobilitás céljára;**
8. „tanulmányok”: egy projekt végrehajtásának előkészítéséhez szükséges tevékenységek, így például – többek között szoftver formájában készült – előkészületi, feltérképező, megvalósíthatósági, értékelő, tesztelő és validálási tanulmányok, valamint minden egyéb technikai támogatási intézkedés, beleértve a projekt meghatározásához és fejlesztéséhez, valamint a finanszírozásával kapcsolatos döntéshozatalhoz szükséges olyan előzetes intézkedést is, mint például az érintett helyszínek megismerése és a finanszírozási csomag elkészítése;
9. „kivitelezés”: az összetevők, rendszerek és szolgáltatások – beleértve a szoftvereket is – beszerzése, szállítása és telepítése, valamint a projekthez kapcsolódó fejlesztési, **korszerűsítési**, kivitelezési és telepítési tevékenységek végzése, továbbá a létesítmények átadása és a projekt elindítása;
- 9a. „globális projekt”: határokon átnyúló dimenzióval rendelkező nagyszabású projekt, amely több intézkedésből áll, és amely több támogatási megállapodás alapján is támogatásban részesül;**
10. „kölcsonös érdekű projekt”: az (EU) 2022/869 rendelet 2. cikkének 6. pontjában meghatározott kölcsonös érdekű projekt;

11. „határokon átnyúló megújulóenergia-projekt”: a következők bármelyike:

- a) az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. vagy 13. cikke értelmében vett együttműködési megállapodásban szereplő megújulóenergia-termelési projekt, **és adott esetben annak az elosztó- vagy az átviteli hálózathoz való csatlakoztatása, feltéve, hogy az a projekt szerves részét képezi, ténylegesen lehetővé teszi valamely megújulóenergia-termelő létesítmény integrációját, és kiegészíti e létesítményt;**
- b) olyan tárolási projekt, **és adott esetben annak az elosztó- vagy az átviteli hálózathoz való csatlakoztatása, feltéve, hogy az a projekt szerves részét képezi, ténylegesen lehetővé teszi valamely tárolólétesítmény integrációját, és kiegészíti e létesítményt** – az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 44d. pontja szerinti közös elhelyezésű energiatárolást is beleértve –, amely támogatja a megújuló energia integrálását az Unió energiarendszerébe – az (EU) 2022/869 rendelet II. melléklete 1. pontjának c) alpontja szerinti energiatároló létesítmények kivételével –, és amely két vagy több tagállam, illetve egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti hasonló megállapodás hatálya alá tartozik.

3. cikk

A program célkitűzései

- (1) A program általános célkitűzései a következők: a transzeurópai hálózatok kiépítése, fejlesztése, biztosítása, korszerűsítése és befejezése a közlekedési és energiaágazatban, a **dekarbonizált, működő, versenyképes és integrált** egységes piac támogatása és a kohézió előmozdítása céljából; a katonai mobilitás elősegítése a transzeurópai közlekedési hálózatokon; a határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése a megújuló energia területén; valamint a közlekedési és az energiaágazat közötti szinergiák elősegítése.

(2) A program egyedi célkitűzései a következők:

a) a közlekedési ágazatban:

- i. az (EU) 2024/1679 rendelettel összhangban hozzájárulás a **hatékony, zökkenőmentes**, összekapcsolt, interoperábilis, dekarbonizált, intelligens, biztonságos, fenntartható, reziliens, védett és multimodális közlekedési hálózatokkal kapcsolatos közös érdekű projektek létrehozásához, különösen az alábbiak révén:
 1. a transzeurópai közlekedési hálózatot megvalósító, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező közös érdekű projektekhez kapcsolódó intézkedések, beleértve **az európai közlekedési folyosókra vonatkozó** olyan intézkedéseket is, **mint például** az e rendelet mellékletében felsorolt indikatív szakaszokra vonatkozó **intézkedések**;
 2. az intelligens, reziliens, **biztonságos, interoperábilis**, dekarbonizált és fenntartható transzeurópai közlekedési hálózat megvalósításához kapcsolódó [...] közös érdekű projektekhez kapcsolódó intézkedések;
 3. az (EU) 2024/1679 rendelet 9. cikkével összhangban a transzeurópai közlekedési hálózatot megvalósító harmadik országokkal közös érdekű, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező projektekhez kapcsolódó intézkedések,
- ii. a transzeurópai közlekedési hálózat egyes részeinek hozzáigazítása **az (EU) 2024/1679 rendelet 48. cikkével összhangban** a közlekedési infrastruktúra kettős használatához a polgári és katonai mobilitás javítása érdekében, a Tanács által 2025. március 17[...]-én [...] jóváhagyott, „Az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelmények” című dokumentum II. mellékletében [...] **és az azt követően jóváhagyott későbbi felülvizsgálatokban** meghatározott négy kiemelt uniós katonai mobilitási folyosóra összpontosítva;

- b) az energiaágazatban:
- i. **központi célkitűzésként** hozzájárulás az (EU) 2022/869 rendelet 18. cikkében meghatározott közös érdekű projektek és kölcsönös érdekű projektek kidolgozásához az energiaunió kiteljesítésének, a hatékony és versenyképes belső energiapiac integrációjának, valamint a határokon és ágazatokon átnyúló hálózatok interoperabilitásának előmozdítása, a gazdaság dekarbonizációjának megkönnyítése, **az energetikai elszigeteltség megszüntetése és a szűk keresztmetszetek felszámolása**, az energiahatékonyságnak és **az energetikai infrastruktúra védelmének és rezilienciájának** előmozdítása, **valamint az** [...] ellátásbiztonság **biztosítása érdekében**;
 - ii. a [...] határokon átnyúló **energetikai** együttműködés megkönnyítése **elsősorban** a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek támogatása vagy az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikkével létrehozott uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus keretében új megújulóenergia- **és tárolási** projektekre vonatkozó versenyeztetési ajánlattételi eljárás révén – amennyiben teljesülnek az e rendelet 11. cikkének (5) bekezdésében foglalt feltételek –, a dekarbonizációra, a versenyképességre, a belső energiapiac kiteljesítésére, a rezilienciára és az ellátásbiztonságra vonatkozó uniós célkitűzések költséghatékony módon történő elérése érdekében.

[4. cikk

Költségvetés

- (1) A programnak a 2028 és 2034 közötti időszakban történő végrehajtására szánt indikatív pénzügyi keretösszeg folyó áron 81 428 000 000 EUR.
- (2) Az (1) bekezdésben említett összeg indikatív felosztása a következő:
 - a) 51 515 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett, közlekedésre és katonai mobilitásra vonatkozó egyedi célkitűzésekre;

- b) 29 912 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett, energiával kapcsolatos egyedi célkitűzésekre.
- (3) Az egy pénzügyi évnél hosszabb ideig tartó tevékenységekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalások több évre elosztott éves részletekre bonthatók.
- (4) A szükséges kiadások fedezése és a program végéig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátásának lehetővé tétele érdekében előirányzatok vihetők be az Unió általános költségvetésébe 2034 után is.
- (5) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszeg és az 5. cikkben említett kiegészítő források összege felhasználható továbbá a program és az (EU) 2024/1679 rendelet vagy az (EU) 2022/869 rendelet ágazatspecifikus iránymutatásainak végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, szervezeti információtechnológiai rendszerekre és platformokra, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekre, ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt, valamint minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási vagy személyzettel kapcsolatos kiadásra, amely a program irányításával kapcsolatban a Bizottságnál felmerül.]

5. cikk

Kiegészítő források

- (1) A tagállamok, az uniós intézmények, szervek és ügynökségek, harmadik országok, nemzetközi szervezetek, nemzetközi pénzügyi intézmények vagy más harmadik felek – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – kiegészítő pénzügyi vagy nem pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak a programhoz. A kiegészítő pénzügyi hozzájárulások az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 21. cikke (2) bekezdése a), d) vagy e) pontjának vagy 21. cikke (5) bekezdésének értelmében külső címzett bevételnek minősülnek.

- (2) A megosztott irányítás keretében a tagállamok részére allokált források a tagállamok kérésére a programhoz rendelkezhetők. A Bizottság az említett forrásokat az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) vagy c) pontjával összhangban közvetlenül vagy közvetve használja fel. Ezek a források kiegészítik az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett összeget. Ezen forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni. Amennyiben a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítás keretében jogi kötelezettségvállalással nem terhelte meg a programhoz ily módon rendelt összegeket, a megfelelő le nem kötött összegek az érintett tagállam kérésére visszacsoportosíthatók az érintett forrásprogram(ok)ba vagy azok utódjaiba.

6. cikk

Alternatív, kombinált és kumulatív finanszírozás

- (1) A programot más uniós programokkal összehangolva kell végrehajtani. Egy másik programból uniós hozzájárulásban részesített intézkedés a program keretében is kaphat hozzájárulást. A megfelelő hozzájárulásra a vonatkozó uniós program szabályai alkalmazandók, illetve a program keretében nyújtott valamennyi hozzájárulásra egyetlen szabályrendszer alkalmazható, és az összes hozzájárulás egyetlen jogi kötelezettségvállalással is leköthető. Ha az uniós hozzájárulás alapját az elszámolható költségek jelentik, az unió általános költségvetéséből származó kumulatív támogatás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét, és az a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumoknak megfelelően arányosan számítható ki.

- (2) A program szerinti odaítélési eljárások lefolytathatók közvetlen irányítás keretében vagy közvetett irányítás keretében a tagállamokkal, uniós intézményekkel, szervekkel és ügynökségekkel, harmadik országokkal, nemzetközi szervezetekkel, nemzetközi pénzügyi intézményekkel vagy más harmadik felekkel (a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerekkel) közösen, feltéve, hogy biztosított az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ezekre az eljárásokra egységes szabályrendszer alkalmazandó, és az eljárások egyetlen jogi kötelezettségvállalás megkötését eredményezik. E célból a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek e rendelet 5. cikkével összhangban forrásokat bocsáthatnak a program rendelkezésére, vagy adott esetben az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a partnerek megbízhatók az odaítélési eljárás végrehajtásával. A közös odaítélési eljárásokban a részt vevő partnerszervezetek képviselői is tagjai lehetnek az (EU, EURATOM) 2024/2509 rendelet 153. cikkének (3) bekezdésében említett értékelőbizottságnak.

7. cikk

A programhoz társult harmadik országok

- (1) A program a 3. cikkben megállapított célkitűzésekkel összhangban, valamint a vonatkozó nemzetközi megállapodásokkal vagy az e megállapodások keretében elfogadott és az alábbiakra alkalmazandó határozatokkal összhangban megnyitható a következő harmadik országok teljes vagy részleges társulása révén történő részvétele előtt:
- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség tagjai, valamint az európai mikroállamok;
 - b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek;
 - c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok;
 - d) egyéb harmadik országok.

- (2) A programban való részvételre vonatkozó társulási megállapodások:
- a) megfelelő egyensúlyt biztosítanak a programban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a számukra biztosított előnyök tekintetében;
 - b) meghatározzák a programokban való részvétel feltételeit, beleértve a programokhoz való pénzügyi hozzájárulásoknak – vagyis az operatív hozzájárulásnak és a részvételi díjnak –, valamint a programok általános igazgatási költségeinek kiszámítását;
 - c) a program tekintetében semmilyen döntéshozatali jogkört nem ruháznak a harmadik országra;
 - d) garantálják az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát;
 - e) adott esetben biztosítják az Unió biztonsági és közrendi érdekeinek védelmét.

A d) pont alkalmazásában a harmadik ország biztosítja az (EU, Euratom) 2024/2509 rendeletben és a 883/2013/EU, Euratom rendeletben előírt szükséges jogokat és hozzáférést, és garantálja, hogy az EUMSZ 299. cikke alapján pénzbeli kötelezettséget előíró végrehajtási határozatok, valamint az Európai Unió Bíróságának ítéletei és végzései végrehajthatók legyenek.

8. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A programot az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban közvetlen irányítás vagy az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervezeteken keresztül közvetett irányítás keretében kell végrehajtani.

- (2) Az uniós finanszírozás az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban bármilyen formában nyújtható, különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés és nem pénzügyi adományok formájában.
- (3) [Amennyiben az uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában nyújtják – ideértve azt az esetet is, amikor vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják –, az kizárólag az EVA InvestEU-eszközön vagy a GE végrehajtási mechanizmusain keresztül nyújtható, és azt az EVA InvestEU-eszköznek és a GE végrehajtási mechanizmusok alkalmazandó szabályaival összhangban, az EVA InvestEU-eszköz vagy a GE végrehajtási mechanizmusok keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan kötött megállapodások révén kell végrehajtani.]
- (4) [A költségvetési biztosíték formájában nyújtott uniós támogatás összegének felső határa az Európai Versenyképességi Alapról szóló rendelet vagy a Globális Európa létrehozásáról szóló rendelet által létrehozott költségvetési biztosíték maximális összege.]
- (5) [Amennyiben a program igénybe veszi az EVA InvestEU-eszközt vagy a GE végrehajtási mechanizmusát, a program biztosítja a költségvetési biztosítékre vonatkozó tartalékfeltöltést és a pénzügyi eszközök finanszírozását, ideértve azt az esetet is, amikor a támogatást vegyesfinanszírozási művelet formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják.]

9. cikk

Támogathatóság

- (1) [...]
- (2) A közvetlen vagy közvetett irányítás keretében történő odaítélési eljárásokban a következő jogalanyok közül egy vagy több lehet jogosult uniós támogatásra vagy uniós támogatás nyújtására:
- a) valamely tagállamban székhellyel rendelkező jogalanyok, **beleértve a közös vállalkozásokat és a különleges célú gazdasági egységeket;**
 - b) valamely társult harmadik országban székhellyel rendelkező jogalanyok;

c) **kivételesen, amennyiben az ilyen jogalanyok finanszírozása elengedhetetlen az intézkedés végrehajtásához, és hozzájárul a 3. cikkben meghatározott célkitűzésekhez:**

i. nemzetközi szervezetek;

([...]**ii.**) nem társult harmadik országokban letelepedett egyéb jogalanyok [...]

- (3) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdése mellett az e rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében említett társult harmadik országok adott esetben részt vehetnek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott bármely közbeszerzési mechanizmusban, és részesülhetnek azok előnyeiből. A tagállamokra alkalmazandó szabályok értelemszerűen alkalmazandók a részt vevő társult harmadik országokra.
- (4) A biztonságot vagy a közrendet – különösen az Unió vagy a tagállamok stratégiai eszközeit és érdekeit – érintő odaítélési eljárások feltételeit az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 136. cikkével összhangban szigorítani kell. A költségvetési rendelet 136. cikkével összhangban biztonsági okokból – az uniós jognak megfelelően – korlátozni kell a magas kockázatú beszállítók támogathatóságát. **Különös figyelmet kell fordítani a katonai mobilitási tevékenységekre.**²⁶
- (5) Ami az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának **i.** alpontjában említett intézkedéseket illeti, amikor a pályázatokat az odaítélési szempontok alapján értékelik, az értékelési folyamat révén adott esetben biztosítani kell, hogy a javasolt intézkedések összhangban legyenek az (EU) 2024/1679 rendelet 54. és 55. cikkében említett folyosókra vonatkozó munkatervekkel és végrehajtási jogi aktusokkal, és hogy azok figyelembe vegyék a felelős európai koordinátornak az említett rendelet 52. cikkének (9) bekezdése szerinti tanácsadói véleményét.

²⁶ **A többéves pénzügyi keretről folytatott horizontális megbeszélések eredményétől függően további mérlegelésre lehet szükség a katonai mobilitásra vonatkozó támogathatósági korlátozásokkal kapcsolatban.**

- (6) A vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázatok egy vagy több tagállam által, vagy a [...] projektben érintett tagállamok jóváhagyásával kerülnek benyújtásra.
- (7) [...]
- (8) [...] **Az e rendelet 12. cikkében és** az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramokban [...] **meg kell határozni a következőket:**
- a) várható eredmények;**
 - b) támogatott intézkedések, beleértve a tanulmányokat és a munkákat;**
 - c) indikatív ütemterv;**
 - d) a rendelkezésre álló indikatív összegek;**
 - e) az uniós hozzájárulás formái;**
 - f) társfinanszírozási arányok;**
 - g) [...] adott esetben – az e rendelet 3. cikkében meghatározott célkitűzések elérésének biztosítása céljából – konkrét intézkedésekre vonatkozó részletesebb támogathatósági kritériumok, valamint az e cikk (4) bekezdése szerinti korlátozások.**

9a. cikk

Odaítélési szempontok

A munkaprogramokban átlátható kiválasztási és odaítélési szempontokat kell meghatározni, amelyeket az odaítélési eljárással kapcsolatos dokumentumokban tovább lehet részletezni. A projekt értékelése során ilyen odaítélési szempontok lehetnek a prioritás és a sürgősség, a pályázat minősége, a hatás, a kiforrottság, valamint a fellépés katalizáló hatása.

10. cikk

A vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó kiegészítő szabályok

- (1) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 132. cikkének (4) bekezdésében a csökkentés indoklására meghatározott okokon túlmenően a vissza nem térítendő támogatás összege a következő feltételek mellett csökkenthető:
- a) tanulmányok esetében: az intézkedés a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban megjelölt kezdő időponttól számított egy éven belül nem kezdődött meg;
 - b) kivitelezés esetében: az intézkedés a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban megjelölt kezdő időponttól számított két éven belül nem kezdődött meg;
 - c) az intézkedés előrehaladásának felülvizsgálatát követően megállapítást nyer, hogy annak végrehajtása olyan jelentős késedelmet szenvedett, hogy az intézkedés célkitűzései valószínűleg nem valósulnak meg.
- (2) A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás az (1) bekezdésben meghatározott feltételek alapján módosítható vagy megszüntethető.

Mielőtt bármely döntés születne a vissza nem térítendő támogatás csökkentéséről vagy megszüntetéséről, az esetet átfogóan meg kell vizsgálni, és a kedvezményezettek számára lehetőséget kell adni arra, hogy észszerű határidőn belül benyújtsák észrevételeiket.

- (3) Az (1) vagy (2) bekezdés alkalmazása következtében felszabaduló kötelezettségvállalási előirányzatokat e program keretében rendelkezésre kell bocsátani.
- (4) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 192. cikkének (1) bekezdésével összhangban, valamint az említett rendelet 198. cikkén túlmenően adott esetben a versenyeljárások alkalmazásának sérelme nélkül, az e rendelet 12. cikkében említett munkaprogram – amennyiben azt egy globális projekt megvalósítása elősegítésének szükségessége indokolja – kellően indokolt esetben meghatározhat egy intézkedést és bizonyos kedvezményezetteket, valamint megállapíthat egy összeget, amelynek erejéig a program keretében folyamatban lévő vagy befejezett tevékenységek meghosszabbítására irányuló pályázatok nyújthatók be, biztosítva ugyanakkor az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 191. cikkével összhangban az egyenlő bánásmódot és az átláthatóságot. A folyamatban lévő intézkedésekre vonatkozó odaítélésre az eredeti intézkedés módosítása formájában kerülhet sor új tevékenységek hozzáadása és az **– ezen eredeti támogatási megállapodás kedvezményezettjei által a globális projekt megvalósítására felhasználandó –** maximális uniós hozzájárulás növelése révén. Az e cikk (3) bekezdésében említett kötelezettségvállalási előirányzatokat a munkaprogramban az ilyen odaítélésekre elkülönített összegek fedezésére kell felhasználni.
- (5) [Tanulmányok esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 50 %-át.]
- (6) [A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzéssel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 50 %-át. Az olyan tagállamokban végrehajtott intézkedések esetében, amelyek egy főre jutó GNI-je nem éri el az Unió GNI-jének 90 %-át, az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 75 %-át.]
- (7) [A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében a következő rendelkezések alkalmazandók:
- a) az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 50 %-át;

- b) az a) pontban említett társfinanszírozási arányok legfeljebb a teljes elszámolható költség 75 %-ára növelhetők a közös érdekű projektek kidolgozásához hozzájáruló azon intézkedések esetében, amelyek az (EU) 2022/869 rendelet 18. cikkének (2) bekezdésében említett elemzés alapján az ellátás magas fokú regionális vagy uniós szintű biztonságát nyújtják, erősítik az uniós szolidaritást, vagy rendkívül innovatív megoldásokat kínálnak.]

(8) [A közlekedési és az energiaszektorok mindegyikében a legkülső régiókban végzett kivitelezések tekintetében egyedi, legfeljebb 60 %-os társfinanszírozási arány alkalmazandó.]

(9) A program által nyújtott támogatás célja a beruházások felgyorsítása vagy ösztönzése a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése révén, arányos mértékben, kerülve a párhuzamosságokat vagy a magánberuházások kiszorítását, ez utóbbiakat ösztönözve, és emellett uniós hozzáadott értékkel kell rendelkeznie.

11. cikk

Határokon átnyúló megújulóenergia-projektek

- (1) A Bizottság évente legalább egyszer [...] **finanszírozási felhívást tesz közzé** a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek tekintetében az e cikkben, az e cikk (4) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban és a 12. cikkben említett kapcsolódó munkaprogramban meghatározott feltételek és eljárás alapján.
- (2) A határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek költségmegtakarítást kell biztosítaniuk a megújuló energia Unió-szerte történő elterjedése tekintetében, vagy **a dekarbonizáció, a rendszer-integráció, a rendszer rugalmassága, a tárolás,** az ellátás biztonsága, a versenyképesség vagy az innováció szempontjából más előnyökkel kell járniuk egy hasonló, a részt vevő tagállamok vagy harmadik országok egyike által egyedül végrehajtott projekthez viszonyítva.

- (3) Kivitelezési munkákhoz nyújtott vissza nem térítendő támogatások esetében a pályázónak bizonyítania kell, hogy piaci hiányosságok vagy pénzügyi akadályok, például nem kielégítő gazdasági életképesség, magas kezdeti költségek, vagy a piaci finanszírozás hiánya okozta nehézségeket kell leküzdenie.
- (4) A Bizottság (év hónap nap)-ig (vagy 12 hónappal ennek a jogi aktusnak a hatálybalépését követően) a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el, amely kiegészíti ezt a rendeletet a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek kiválasztására vonatkozó konkrét feltételek és eljárás meghatározásával, **figyelembe véve a 3. cikk (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontjában foglalt célkitűzések teljesítésével járó potenciális konkrét előnyöket, amennyiben a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek szervesen kapcsolódnak a határokon átnyúló energiahálózatok bővítéséhez.**
- (5) A Bizottság határozhat úgy, hogy a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre előirányzott programköltségvetést az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikkével létrehozott uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmushoz rendeli, amennyiben ezzel el tudja érni a rendelet 3. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzéseket, és hozzá tud járulni a megújulóenergia-projektek tőkeköltségeinek csökkentéséhez **vagy a megújuló energiaforrások energiarendszerbe történő költséghatékony integrálásához az (EU) 2018/2001 irányelv 3. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott támogató keret céljaival összhangban.** A 2028. január 1-jétől 2034. december 31-ig tartó időszakra nyújtott teljes hozzájárulás nem haladhatja meg a program 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekre előirányzott költségvetésének 5 %-át.
- (5a) Ha az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmushoz nyújtott 5 %-os hozzájárulást 2031. január 1-jéig teljes mértékben elkülönítik, a Bizottság értékeli a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek piaci elterjedését és az azok iránti keresletet, továbbá az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus működését, és úgy határozhat, hogy a program fennmaradó, a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekre előirányzott költségvetésének 5 %-át meg nem haladó további hozzájárulást különít el.**

Munkaprogram

- (1) A programot az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani.
- (2) A munkaprogramok adott esetben meghatározzák az EVA InvestEU-eszközön és a GE végrehajtási mechanizmusain keresztül végrehajtandó tevékenységeket és az uniós támogatás kapcsolódó összegeit.
- (2a) Az energiaágazatbeli munkaprogramok elfogadása során a Bizottság külön figyelmet fordít az olyan közös érdekű projektekre, kölcsönös érdekű projektekre és kapcsolódó intézkedésekre, amelyek célja a belső energiapiac további integrációja, megszüntetve az energetikai elszigeteltséget, és felszámolva a villamosenergia-hálózatok közötti összeköttetések szűk keresztmetszeit.**
- (2b) Az energiaágazatbeli munkaprogramokban fel kell tüntetni a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett, az energiára vonatkozó egyedi célkitűzések becsült költségeit, és figyelembe kell venni az uniós energiapolitika fejleményeit, többek között az energiarendszer dekarbonizációjának keretét.**
- (3) A munkaprogramokat a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (3) bekezdésében említett [...] **vizsgálóbizottsági** eljárás keretében kell elfogadni.
- (3a) A munkaprogramoknak biztosítaniuk kell az (EU) [XXX] rendelettel [Európai Versenyképességi Alap] való koherenciát és kiegészítő jelleget.**

12a. cikk

Unió pénzügyi támogatás nyújtása

A 12. cikkben említett munkaprogramokon alapuló valamennyi pályázati felhívást követően a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza a kiválasztott projekteknek vagy részprojekteknek nyújtandó pénzügyi támogatás összegét, és megállapítja a projektek végrehajtására irányadó feltételeket és módszereket. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 15. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

13. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

Az érintett tagállamnak az EUMSZ 172. cikkének második bekezdése **szerinti jóváhagyására** figyelemmel, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 14[...]. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet mellékletének a projektek indikatív listája tekintetében történő módosítása céljából.

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 11. cikk (4) bekezdésében és a 13. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2034. december 31-ig terjedő időszakra szól.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 11. cikk (4) bekezdésében és a 13. cikkben említett hatáskör-átruházást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott hatáskör-átruházást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (5) A 11. cikk (4) bekezdése és a 13. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik. Harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői nem vehetnek részt az e rendelet 12. cikkének (3) bekezdésével kapcsolatos kérdésekről folytatott tanácskozásokon.

15. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésekkel kapcsolatos ügyekben a bizottság a következő formációban ülésezik: „CEF – Közlekedés”.

A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésekkel kapcsolatos ügyekben a bizottság a következő formációban ülésezik: „CEF – Energia”.

- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet [...] **5.** cikkét kell alkalmazni.

(3a) Ha a bizottság a 12. cikk (3) bekezdésében említett eljárással kapcsolatos kérdések esetében nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

- (4) Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.
- (5) Az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői megfigyelőként meghívhatók a bizottság üléseire az eljárási szabályzatban meghatározott feltételek mellett, az Unió vagy a tagállamok biztonságára és közrendjére is figyelemmel. Harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői nem vehetnek részt az e rendelet 9. cikkével kapcsolatos kérdésekről folytatott tanácskozásokon.

16. cikk

Az (EU) 2024/1679 rendelet módosítása

Az (EU) 2024/1679 rendelet 48. cikke a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogadhat el, amelyben meghatározza az infrastruktúra bizonyos, mind a polgári, mind a védelmi szükségleteket kielégítő, **az (1) bekezdésben említett** kategóriáira (»kettős felhasználású infrastruktúra«) alkalmazandó infrastruktúra-követelményeket.

Ezt a végrehajtási jogi aktust a 61. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”

17. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az (EU) 2021/1153 rendelet 2028. január 1-jével hatályát veszti.

18. cikk

Átmeneti rendelkezések²⁷

- (1) Ez a rendelet nem érinti az (EU) 1316/2013 rendelet és az (EU) 2021/1153 rendelet szerinti intézkedések azok lezárásáig történő folytatását vagy módosítását, amely rendeletek továbbra is alkalmazandók az érintett intézkedésekre azok lezárásáig.
 - (2) A program pénzügyi keretösszegéből azok a technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők, amelyek a program és az (EU) 2021/1153 rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükségesek.
- (2a) Az (EU) 2021/1328 bizottsági végrehajtási rendeletet továbbra is alkalmazni kell mindaddig, amíg az (EU) 2024/1679 rendelet 48. cikkének (3) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus hatályon kívül nem helyezi azt.**

²⁷ **Amennyiben a jogi aktus 2028. január 1-je előtt nem kerül elfogadásra, további mérlegelésre lehet szükség az átmeneti intézkedésekkel kapcsolatban, beleértve a támogathatóság kivételes elindítását is.**

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

A 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának első franciabekezdésében említett, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező közös érdekű projektek indikatív listája. **Eltérő rendelkezés hiányában a szakaszok vasúti összeköttetésekre vonatkoznak.**

Atlanti folyosó	
FR – ES	Bordeaux – Burgos
ES – PT	Madrid – Lisboa
PT – ES	<u>Lisboa</u> – Porto – Vigo – A Coruña
Balti-tenger – Fekete-tenger – Égei-tenger folyosó	
RO – BG	Craiova – Sofia
RO – BG	<u>București</u> [...] – Giurgiu – Ruse – Varna
BG – EL	Sofia – Thessaloniki
EL – BG	Thessaloniki – Alexandropoulis – Burgas
PL – SK – HU	Kraków[...]w – Košice – Miskolc
RO – UA	Ploieș[...]ti – Bacău[...]u – Chernivtsi
RO – MD	<u>Pascani</u> – Iasi – Chiș[...]ină[...]u
Balti-tenger – Adriai-tenger folyosó	
PL – CZ	Katowice / Opole – Ostrava – Brno
AT – SI	<u>Wien</u> – Graz – Maribor
<u>AT – IT</u>	<u>Villach – Udine – Trieste</u>
AT – SK[...]	Wien – Bratislava[...]
<u>AT – HU</u>	<u>Wien – Budapest</u>
<u>SK – HU</u>	<u>Bratislava – Budapest</u>
<u>AT – HU – HR</u>	<u>Wien – Szombathely – Zagreb</u>

PL – SK	Katowice – Žilina
Mediterrán folyosó	
FR – IT	Lyon – <u>Torino</u> [...]
FR – ES	Montpellier – Perpignan – Barcelona – <u>Valencia</u>
FR – IT	<u>Marseille</u> – Nice – Genova
<u>HR – HU</u>	<u>Rijeka – Zagreb – Székesfehérvár</u>
IT – SI	<u>Venezia</u> – Trieste / <u>Koper</u> – Divača – [...] Ljubljana
HU – UA	Nyíregyháza – Chop
Északi-tenger – Rajna – Mediterrán folyosó	
FR – BE	Seine – Escaut, <u>a mellékfolyókkal együtt</u> (belvízi út)
NL – DE	Arnhem – Emmerich – Oberhausen
<u>NL – DE</u>	<u>Eindhoven – Mönchengladbach</u>
BE – NL	Gent – Terneuzen
<u>BE – NL</u>	<u>Bruxelles/Brussel – Amsterdam</u>
BE – LU	Namur – Luxembourg / <u>Bettembourg</u>
IT – CH	[...] <u>Genova</u> – Milano / <u>Novara</u> – <u>Chiasso</u> [...] – <u>Brig</u>
DE – CH	Karlsruhe – Basel
IE – UK	Dublin – Belfast
Északi-tenger – Baltikum folyosó	
<u>FI – EE – LV – LT – PL</u>	<u>Tampere – Helsinki</u> – Tallinn – Riga – Vilnius – <u>Warszawa</u> (a Rail Baltica projektet <u>is magában foglalja</u>)
DE – PL	Berlin – Szczecin
DE – PL	Berlin – Frankfurt[...] (Oder) – Poznań[...] – <u>Warszawa</u>
PL – UA	Kraków[...]w – Lviv
PL – UA	Lublin – Kovel

Rajna–Duna folyosó	
DE – CZ	Nürnberg / Regensburg – Pilsen – Praha
DE – CZ	Dresden – Praha / <u>Kolín</u>
CZ – AT – SK	<u>Praha</u> – Brno – Wien / Bratislava
DE – AT – SK – HU – HR – <u>BiH</u> – <u>RS</u> – RO – BG – <u>MD</u> – <u>UA</u>	Rajna / Duna, <u>a mellékfolyókkal együtt</u> (belvízi út)
[...] CZ – <u>SK</u>	Olomouc (Zlin) – Žilina
HU – RO	Budapest – [...]Timisoara
<u>HU</u> – <u>RO</u>	<u>Budapest</u> – <u>Cluj</u> – <u>Bucuresti</u>
SK – UA	Košice – Chop
Skandináv–Mediterrán folyosó	
<u>DE</u> [...] – AT – <u>IT</u> [...]	<u>München</u> [...] – <u>Innsbruck</u> – Verona (a Brenner-bázisalagutat is magában foglalja)
<u>DK</u> [...] – <u>DE</u> [...]	<u>København</u> [...] – Lübeck (a Fehmarnbelt-szoroson [...] áthaladó <u>állandó összeköttetést</u> is magában foglalja[...])
SE – FI	Umeå – Luleå – Oulu (Botteni folyosó)
<u>SE</u> – <u>FI</u>	<u>Stockholm</u> – <u>Turku</u> – <u>Helsinki</u>
SE – NO	Stockholm – Oslo
<u>SE</u> – <u>NO</u>	<u>Göteborg</u> – <u>Oslo</u>
<u>SE</u> – <u>NO</u>	<u>Luleå</u> – <u>Narvik</u>
Nyugat-Balkán – Kelet-mediterrán folyosó	
AT – SI	Villach – Ljubljana
HR – SI	Zagreb – Ljubljana
EL – MK	Thessaloniki – Guevgueliya – Skopje
BG – RS	Sofia – Niš

<u>BG – MK</u>	<u>Sofia – Skopje</u>
HR – RS	Zagreb – Beograd
Vízi szállítás	
	Európai tengeri térség és TEN-T kikötők <u>(a hátországi összeköttetéseket is beleértve)</u>
Átfogó hálózat	
FR – ES	Pau – Canfranc
<u>ES – PT</u>	<u>Sevilla – Faro</u>
<u>BE</u> [...] – <u>FR</u> [...]	Mons – Valenciennes
NL – DE	Groningen – Oldenburg
PL – CZ	Wrocław – Praha
<u>DE</u> [...] – <u>AT</u> [...]	München – Linz
BE – <u>NL</u> [...][...] <u>DE</u> [...]	Antwerpen – Venlo – Mönchengladbach
<u>EL – AL</u>	<u>Thessaloniki – Durrës</u>
<u>EL – MK</u>	<u>Florina – Veles</u>
<u>SE – NO</u>	<u>Sundsvall – Trondheim</u>